

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

№/.....2021 г.

На основание чл. 12, ал. 6, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т. 1 от Решение на Министерския съвет № 661 от 16.10.2007 г. (ДВ, бр. 85 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 811 от 16.11.2010 г. (ДВ, бр. 96 от 2010 г.) и № 615 от 02.09.2020г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/91/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Алпийския биогеографски регион (нотифицирано под номер С(2008) 7973), Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 8039), Решение за изпълнение на Комисията 2013/22/ЕС от 16 ноември 2012 г. за приемане на шести актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Алпийския биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2012) 8120) и Решение за изпълнение на Комисията 2013/23/ЕС от 16 ноември 2012 г. за приемане на шести актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2012) 8135),

ОБЯВЯВАМ:

1. Защитена зона **BG0001030 „Родопи - Западни“** в землищата на с. Гостун, с. Осеново, **община Банско, област Благоевград**, с. Горно Дряново, с. Дебрен, с. Долно Дряново, с. Ковачевица, с. Лещен, с. Марчево, с. Огняново, с. Ореше, с. Осиково, с. Рибново, с. Скребатно, **община Гърмен, област Благоевград**, с. Елешница, **община Разлог, област Благоевград**, с. Ваклиново, с. Долен, с. Жижево, с. Кочан, с. Крибул, с. Осина, с. Плетена, с. Сатовча, с. Туховища, **община Сатовча, област Благоевград**, с. Абланица, **община Хаджидимово, област Благоевград**, гр. Батак, с. Нова махала, с. Фотиново, **община Батак, област Пазарджик**, гр. Брацигово, с. Жребичко, с. Равногор, с. Розово, **община Брацигово, област Пазарджик**, с. Бозьова, гр. Велинград, с. Грашево, с. Кръстава, **община Велинград, област Пазарджик**, гр. Пещера, **община Пещера, област Пазарджик**, с. Дорково, гр. Ракитово, **община Ракитово, област Пазарджик**, с. Медени поляни, с. Побит камък, гр. Сърница, **община Сърница, област Пазарджик**, с. Косово, **община Асеновград, област Пловдив**, гр. Кричим, **община Кричим, област Пловдив**, с. Лилково, с. Ситово, с. Скобелево, **община Родопи, област Пловдив**, с. Борино, с. Буйново, с. Кожари, с. Чала, с. Ягодина, **община Борино, област Смолян**, с. Беден, с. Брезе, с. Водни пад, с. Грохотно, с. Гьоврен, гр. Девин, с. Жребево, с. Кестен, с. Лясково, с. Михалково, с. Осиково, с. Селча, с. Стоманево, с. Триград, с. Чуруково, **община Девин, област Смолян**, с. Барутин, с. Бръщен, гр. Доспат, с. Змеица, с. Късак, с. Любча, с. Църнча, с. Чавдар, **община Доспат, област Смолян**, с. Равнината, гр. Рудозем, **община Рудозем, област Смолян**, с. Арда, с. Билянска, с. Бориново, с. Буката, с. Букаците, с. Вълчан, с. Върбово, с. Гела, с. Горна Арда, с. Киселчово, с. Кошница, с. Кремене, с. Магарджица, с. Могилица, с. Мугла, с. Полковник Серафимово, с. Речани, с. Сивино, с. Сливово, с. Смилян, гр. Смолян, с. Солища, с. Средок, с.

Стойките, с. Турян, с. Чокманово, с. Широка лъка, **община, Смолян, област Смолян**, с. Забърдо, с. Зорница, с. Малево, с. Орехово, с. Хвойна, гр. Чепеларе, **община Чепеларе, област Смолян**, с обща площ **2 728 543,356 дка**.

2. Предмет на опазване в защитена зона BG0001030 „Родопи – Западни“ са:

2.1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;

- 3160 Естествени дистрофни езера;

- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*;

- 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества;

- 4090 Ендемични *оро*-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета;

- 40B0 Родопски съобщества на *Potentilla fruticosa*;

- 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик;

- 5210 Храсталаци с *Juniperus spp.*;

- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 6230 * Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините;

- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;

- 62D0 *Оро*-мизийски ацидофилни тревни съобщества;

- 6410 Ливади с *Molinia* на карбонатни, торфени или глинести почви (*Molinion caeruleae*);

- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;

- 6510 Низинни сенокосни ливади;

- 6520 Планински сенокосни ливади;

- 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища;

- 7220 * Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*);

- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;

- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;

- 8310 Неблагоустроени пещери;

- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;

- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;

- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);

- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*;

- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;

- 91AA * Източни гори от космат дъб;

- 91BA Мизийски гори от обикновена ела;

- 91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори;

- 91D0 * Мочурни гори;

- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);

- 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;

- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

- 91W0 Мизийски букови гори;

- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

- 9270 Гръцки букови гори с *Abies borisii-regis*;

- 92C0 Гори от *Platanus orientalis*;

- 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*);
- 9530 * Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор;
- 9560 * Ендемични гори от *Juniperus spp.*;
- 95A0 Гори от бяла и черна мура;

2.2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.2.1. бозайници – *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Видра (*Lutra lutra*), Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);

2.2.2. земноводни и влечуги – Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*);

2.2.3. риби – Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*);

2.2.4. безгръбначни – *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Осмодерма (*Osmoderma eremita*), *Cucujus cinnaberinus*, Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Четириточкова мечка пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Полиоматус (*Polyommatus eroides*), Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), Торбогнезница (*Eriogaster catax*), Кордулегастер (Балканско воденичарче) (*Cordulegaster heros*), Бисерна мида (*Unio crassus*);

2.2.5. растения – Блатно петльово перо (*Gladiolus palustris*), Червено усойниче (*Echium russicum*), *Buxbaumia viridis*, *Hamatocaulis vernicosus*.

3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:

3.1. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски региони;

3.2. увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природни местообитания с кодове 6230* и 7140 в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

3.3. подобряване на структурата и функциите на природно местообитание с код 9560 *;

3.4. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3160, 6230 *, 62A0, 6410, 9180*, 91CA, 91D0 *, 91E0 *, 91H0 *, 91M0, 91W0, 91Z0, 9270, 92C0, 9410, 9530 *, и 95A0 в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

3.5. подобряване на местообитанията на видовете Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Блатно петльово перо (*Gladiolus palustris*) и *Hamatocaulis vernicosus* в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

3.6. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации;

3.7. поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Европейски вълк (*Canis lupus*), както и на вида Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*).

4. Целите на защитената зона по т. 3 са определени съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в съответните биогеографски региони, както и за

свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

5. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете по т. 2, означени със знак (*) в приложения № 1 и № 2 от ЗБР, типът природно местообитание с код 40B0, както и типовете природни местообитания и видовете, за които са определени цели за подобряване в т. 3.

6. Пълният опис на координатите на точките, определящи границата на защитена зона BG0001030 „Родопи – Западни“ е посочен в Приложението, неразделна част от настоящата заповед.

7. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – Пловдив, РИОСВ – Смолян, РИОСВ – Пазарджик, РИОСВ – Благоевград и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

8. В границите на защитената зона се забранява:

8.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии;

8.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии. Забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

8.3. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;

8.4. разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1, освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;

8.5. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове), при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

8.6. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

8.7. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия; Забраната не се прилага в границите на горски разсадници;

8.8. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи, без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

8.9. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

8.10. палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

8.11. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоприятните пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.2.1;

8.12. провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – 1 март до 30 юни;

8.13. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети. В горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

8.14. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост.

9. Горските типове природни местообитания по т. 2.1 се стопанисват в съответствие с разпоредбите на Глава четвърта от Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр. 64 от 2011 г. изм. и доп.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

10. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

10.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;

10.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;

10.3. планове за управление на речните басейни в Източнобеломорски и Западнобеломорски район за басейново управление на водите;

10.4. националния план за действие за енергията от възобновяеми източници;

10.5. планове за действие за видове и планове за управление на защитени територии;

10.6. други планове, програмни и стратегически документи.

11. В границите на защитената зона се препоръчва:

11.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

11.2. промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

11.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от разпространението на нежелана растителност - рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета) и публикуван на интернет страницата на МОСВ;

11.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха;

11.5. подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета,

традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);

11.6. провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари;

11.7. запазване и където е уместно възстановяване на типове специфичните хидроморфологични условия в природни местообитания с кодове 3160, 91E0 *, 92C0 и в местообитанията на видовете Дългопръст ношник (*Myotis capaccinii*) и *Hamatocaulis vernicosus*;

11.8. прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни;

11.9. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;

11.10. поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.1 в защитената зона като гори във фаза на старост;

11.11. подобряване на естествената хранителна база за мечката, в т.ч. засаждане на овощни дръвчета и плодни храсти, кестени, дъбове в отдалечени от урбанизираните територии райони.

12. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона, съгласно чл. 31 от ЗБР и Наредбата по чл. 31а от същия закон.

Настоящата заповед не отменя забраните и ограниченията на дейности, наложени по силата на други нормативни и административни актове.

Защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, попадащи в границата на защитена зона BG0001030 „Родопи - Западни“ запазват статута, категорията, границите и режимите си на опазване. Горното не отменя прилагането на забраните и ограниченията по настоящата заповед за тези територии.

Нарушителите на забраните и ограниченията по т. 8 от тази заповед се наказват съгласно административнонаказателните разпоредби от ЗБР.

Защитена зона BG0001030 „Родопи - Западни“ да се впише в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ, РИОСВ – Пловдив, РИОСВ – Смолян, РИОСВ – Пазарджик и РИОСВ – Благоевград, съгласно чл. 18 от ЗБР.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 12, ал. 7 от ЗБР заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ: XXX

Министър на околната среда и водите